

ЦЪРКОВЕНЪТЪ ВЕСТНИКЪТЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА: „ДУХОВНА КУЛТУРА“— списание за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати държавни учреждения, свещеници, учители, частни лица и пр.) за година 130 лева (платими на два пкти); за 6 месеца 80 лева (платими на един път); за 3 месеца 50 лева (сщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ преллата)—250 лева. III. Само „Църковен вестник“—100 лв. Само „Духовна култура“—40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестник“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“

Непомътени ржкописи не се повръщатъ. Всички парични суми да се изпращатъ до Св. Синодъ. Обявления, само предплатени, се печататъ на последнитъ страници. Плаща сс: 10 лева за заглавие, 5 лева за дата, 5 лева за подпис и за всяка останала дума по 2 лева. Официалнитъ обявления на църковнитъ учреждения се изпращатъ направо въ Административна: частни обявления се приематъ и чрезъ агенциитъ последнитъ получаватъ 30% отстъпка.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Църквитъ и чуждитъ училища. — † Травнополски Епископъ Антипъ.
2. Физическо възпитание. — † Стобийски Епископъ Кирилъ.
3. Евангелски истини — А. Н.
4. XII свтвено съборъ на недрвнитъ училища въ Осло (продължение). — Прот. Хр. Димитровъ.
5. Художествень отдълъ: Кръвта алчче. — Йорд. п. Иневъ.
6. Извъ печато.
7. Книги.
8. Официалень отдълъ.
9. Църковна и обществена лтвонисъ: I. У насъ; II. Въ чужбина.
10. Обявления.

† Травнополски Епископъ Антипъ.

Църквата и чуждитъ училища.

Отъ вѣкове насамъ нашата родна православна Църква е била истински стражъ за упазване уститъ на народа и държава. Тя всѣкога е гледала да се париратъ чуждитъ влияния у насъ, които идватъ чрезъ чуждитъ училища. Особено следъ войнитъ, използвава се като чело нашето нещастие и чуждитъ пропаганди засилиха своята дейностъ и увеличиха своитъ училища. А дойдоха и нови тѣхни ордени, изгонени изъ Турция и вършатъ пакостна религиозна пропаганда, подпомагани понѣкога и чрезъ покровителството на нѣкои силни държави, които у себе си не ги търпятъ и, които чрезъ свои представители у насъ се противопоставятъ на изпълнението на нашитъ закони въ страната, когато последнитъ сж въ разрѣзъ съ своеволията на тия чужди пропаганди и тѣхнитъ училища.

Противъ тая опасностъ до сега неведнажъ се е писало и пише. Противъ нея се е обявявала и по-рано и родната ни Църква, която въ лицето на Св. Синодъ, съ специални писма до Министерството на народната просвѣта, е изтъквала пакостнитъ влияния на тия чужди училища. И ако повторно се връщаме пакъ да пишемъ по тая въпросъ, правимъ го за това, защото отговорнитъ фактори и ржководителитъ на народнитъ сдбвини у насъ, до сега все още не сж си изпълнили дълга, както трѣбва.

Въ едно отъ тия официални писма, напр., между друго, се казва:

Напоследъкъ се забелязва силно нарастване на чуждитъ училища у насъ. Ежегодно нивнатъ не само специални и срѣдни чужди училища, но и първоначални. Въ единъ отъ докладитъ за тия училища на учебния комитетъ при М-вото на народната просвѣта, печатанъ и въ неговия официален органъ, ние намираме за тия училища паразителни цифрови данни, върху които сериозно трѣбва да се замислятъ и държава и Църква. Отъ тия данни се вижда, че чуждитъ училища (съ изключение на рускитъ) се посещаватъ главно отъ български деца, а ученици отъ своята народностъ почти нѣматъ.

Ако изключимъ рускитъ училища, ще се види, че чуждитъ училища се посещаватъ отъ 91%, български подданици и че само 9% сж чужди подданици.

Мнозина наши сънародници пращатъ своитъ деца въ тия чужди училища, мислейки, че тѣ ще получатъ тамъ по-добро възпитание и ще научатъ единъ чуждъ езикъ. Да допуснемъ, че това е така, но не трѣбва ни за минута да се забравя, че разнитъ мисли и конгрегации, които издържатъ тия училища, преследватъ и свои политически и прозелитически цели. Фактътъ, че освенъ отъ деца на богати родители, тия училища се посещаватъ и отъ по-бедни българчета, които се субсидиратъ и на които се обещава за въ бъдеще известни облаги, много естествено показва, че мислитъ и конгрегациитъ тукъ иматъ и известни други намерения и преследватъ особени цели. Напоследъкъ имаме случаи, когато бедни момичета православни, насила покаялугерини и изпратени на Западъ по тѣхнитъ монастири, сж искали съдействието на Червенъ Кръстъ да се върнатъ въ България.

Въпросътъ за чуждитъ училища въ България има твърде важно значение за бъдещето на нашето отечество. Въ тия училища, преди да се преподава за България, се преподава въ най-голѣми подробности за държавата, която издържа тия училища. А когато дойде времето да се учи за нашата страна и се изтъква законъ (чл. 348 отъ З. Н. П.) оказва се всѣкога, че нѣмало време. Тукъ се дава предимство на чуждата култура за смѣтка на българския езикъ, българска история, българска география и пр. Освенъ това, тукъ въручение се преподава на православнитъ бъл-

гарчета отъ католическо духовенство, което имъ преподава католически катехизисъ и явно и съ всички срѣдства се старае да ги откъсне отъ родната ни православна Църква. А известно е, че вѣроотстъпничеството води къмъ родоотстъпничество.

За това държавата и Църквата, изхождайки отъ висши национални и вѣрски интереси, иматъ повелителния дългъ да заставятъ всички деца на български граждани, български поданици и особено българи по народността, да минатъ презъ българскитъ първоначални училища. Защото тукъ, въ тия училища, се формира най-напредъ душата, характерътъ на детето. Тукъ за пръвъ пѣтъ то идва въ контактъ съ културата. А то трѣбва да дойде най-първо въ контактъ съ своята собствена, национална култура. Чуждитъ пѣкъ училища въ българска земя всѣкога сж бѣли огнища на религиозна и политическа пропаганда.

А освѣтъ това, наскоро се писа на това мѣсто пакъ по вѣпроса и за лицата, които преподаватъ вѣручение въ тия училища. Ние споменахме, че въ католическитъ училища, дето 91% отъ ученицитъ сж православни българи, вѣручение се преподава съ римокатолически прозелитически тенденции, отъ католици. А туй нѣщо самото Министерство на народната просвѣта, въ изпълнение на чл. 346 отъ З. Н. Пр., не бива на допуса, а трѣбва да следи да се изпълняватъ и зачитатъ законитъ въ страната.

Висшата управа на родната ни Църква намира, че за да може по-цѣлесъобразно да се приложи този членъ отъ закона, добре би било, учителитъ по вѣручение въ чуждитъ училища да се посочватъ отъ църковната власт, или най-малко да се изработи отъ почитаемото Просвѣтно министерство, съ съдействието на църковната власт, списъкъ на подготвени лица за преподаватели по вѣручение, отъ който списъкъ управленията на чуждитъ училища да иматъ свободата, да избиратъ преподавателъ. По тоя начинъ ще се постигне по-голяма сигурностъ, че въ чуждитъ училища нѣма да се избиратъ по угода преподаватели отъ православно вѣроизповѣдане, но безъ православно убеждение, както може би се желае отъ органитъ на религиознитъ пропаганди.

Съ това ще се предпазятъ крехкитъ души на младото българско поколѣние отъ пакостното въздействие на тия чужди религиозни пропаганди у насъ.

Ние се издъваме, че днешното правителство, а особено г. Министъртъ на народната просвѣта, който ръководи просвѣтното дѣло въ страната, е единъ добъръ родолюбивъ българинъ и добъръ синъ на православната Църква, съ вземе актъ отъ досегашнитъ нееднократни постѣпки на Св. Синодъ и ще си изпълни дълга, като даде да се разбере, дето трѣбва, че нашата страна и държава не сж безъ стопанитъ и че българскитъ закони трѣбва да се почитатъ и зачитатъ отъ всички.

† Стобийски Епископъ Кирилъ.

Физическо възпитание.

Миналия месецъ ноемарий чѣли три дни (19, 20 и 21) въ столицата заседава Върховниятъ съветъ за физическо възпитание на извънучилнищата младежъ, сиканъ за пръвъ пѣтъ отъ Министерството на народното просвѣщение, за да се занимае съ важния вѣпросъ за насокитъ, които трѣбва да се дадатъ на физическото възпитание на младежата. Учатата се младежъ въ това отношение се намира при по-особени условия, които даватъ възможностъ да се приложи една по-системна работа и следователно да се постигнатъ по-сигурни резултати. Не е така съ извънучилнищата младежъ, тъй като възпитателната задача е предоставена предимно на съществуващитъ родови съюзи и организации за физическо възпитание. Влиянието на Министерството на народното просвѣщение е ограничено отъ самия този фактъ и то може да се провежда единствено чрезъ съюзитъ и организациитъ. Това обстоятелство наложи Министерството да свика Върховния съветъ на заседание, за да се изработятъ общи линии, които, следъ като бѣдатъ възпрѣти и одобрили отъ г. Министра на народното просвѣщение, да станатъ ръководни за всички съюзи и организации.

Въ заседанията на Върховния съветъ представителитъ на родовитъ Съюзи и организации за физическото възпитание направиха изложения за целитъ и задачитъ, които си поставятъ, както и за постигнатитъ до сега успѣхи. Обсѣжданитая, които последвахъ, показвахъ, че на тѣзи Съюзи и организации е предоставена голяма грижа и голяма отговорностъ, защото тѣ трѣбва да работятъ за физическото укрепване на младежата, тъй сжщо и за нейното нравствено, национално и гражданско възпитание. Това вече съветелстава, че Съюзитъ и организациитъ могатъ да стигнатъ до положението да придобиятъ важно значение въ нашия културно-общественъ и народенъ животъ. Дори само предната тѣзна задача—да възпитаватъ физически, но съ огледъ да се придобиятъ качества и сръчности, които да могатъ да послужатъ на по-високото дѣло на държавата въ нейнитъ усилия за запазване, е достатъчно важна, за да се спре вниманието на всички върху дейността имъ.

Но, за да се постигнатъ тѣй широко, и въ сжщото време толкова чѣстно начертанитъ възпитателни задачи на Съюзитъ и организациитъ за физическото възпитание, потребно е да бѣдатъ поставени правилно. Отъ това ще зависи оцѣкванитъ успѣхъ.

Значението на физическото възпитание е бесспорно. Въ всички напреднали страни на него се обръща голямо внимание и за него се харчатъ граматни парични сръбси. У насъ не е така, защото държавата ни не е въ състояние да отдели много за тая грижа. Все пакъ, тя иска да подкрепи съ каквоото е по силитъ и едно правилно провеждано физическо възпитание. Както въ много други области на нашия културенъ и общественъ животъ, и тукъ тя предоставя главно на самото общество, организирано въ Съюзи и дружества, очаквайки, че сънашието и дългътъ ще смогнатъ да предоставятъ недостига и скромнитъ материални възможности.

Но нейната най-сжществена подкрепа въ дѣлото на физическото възпитание ще трѣбва да бѣде грижата и надзорътъ за правилното и цѣлесъобразното опредѣлене и провеждане на физическото възпитание, съ огледъ да се постигне едно чѣстно развитие на личността, та да бѣде годна за служение на народната общностъ и да бѣде сигуренъ носителъ на здраве, на силна бодъръ духъ, на положителна воля и на едно зжждително съзнание.

Отци,

Погрижете се, штоо църковната литература да бѣде разпространена и достъпна въ всѣки домъ.

Указание, че тъй именно държавата схваща своя дългъ се даде въ сказката, която началникът на отделение за физическо възпитание на извънучилищната младеж при Министерството на народното просвещение г. Е. Василевъ изнесе предъ Съвета. Въ тази сказка, произнесена отъ едно отговорно лице съ високо служебно положение, се каза, че физическото възпитание трѣбва да върви редомъ съ едно здраво религиозно-нравствено, национално и гражданско възпитание. Сдѣланиятъ смисълъ имаше и заключително мнение, което Съветътъ предложи на Министерството.

Тѣй определена основната линия на възпитателната дейност на Съюзитѣ и на дружествата, остана да се очаква, че тя ще бъде следвана и правилно и системно провеждана. Ето, тукъ се намира най-важното, което може да се случи, да бъде лесно пренебрегнато или дори изцяло забравено. А за таква опасения все има колко-годе убедителни и сериозни основания.

Ако се проверятъ устанитѣ на всички родови Съюзи и дружества за физическо възпитание, ще откриемъ, че тѣ всички предвиждатъ нравствено, национално и гражданско възпитание на тѣхнитѣ членове. Но съ известно изключение, които се отнасятъ до нѣколко самоорганизации, не може да се констатира, че се върши нѣщо въ това направление, или поне, че се върши нѣщо системно, което да подлежи на установяване и на оценка и отъ когото да може да се очаква нѣщо трайно и положително. Срѣдъ изключенията, които спиратъ заинтересования погледъ, може да се сметатъ предъ всичко скаутскитѣ организации. А Съюзитѣ и дружествата сѣ много. Тѣ броятъ много членове и биха могли да уредятъ въпроса за едно смислено и системно възпитателно въздействие, което да обхване цялата личностъ.

Физическото възпитание на извънучилищната младежъ има предвидъ една възраст и едно социално положение, които заслужаватъ по-особено и по-загрижено внимание. Младиятъ човѣкъ е въ процесъ на физическо растене и общо развитие, на което съответствуватъ определени душевни състояния. Насочи ли се интересътъ и вниманието на младежа само къмъ укрепване на тѣлото, не е трудно въ неговото съзнание тѣлесното развитие да се претърне въ целъ сама за себе си, дори въ култъ. Това е улеснено и отъ възрастта, отъ общото душевно състояние на младия човѣкъ, когато подтикътъ къмъ воля и къмъ свобода, обусловени повече физически и физиологически, притиска провинитъ на лична добродетелностъ и на дисциплина.

Като вземемъ предвидъ и социалното положение на извънучилищната младежъ, която се подава на много влияния, но се изплъзва отъ въздействието на авторитета и дисциплината на духа, лесно ще бъде да се разбере, колко е удобенъ за младия човѣкъ патъ къмъ единъ животъ на тѣлото, безъ грижитѣ и тревожитѣ за духа.

Здравото и красиво тѣло не трѣбва да бъде единствена целъ, опасно е да бъде идеалъ, а много по-красиво е да се превърне въ култъ. Култътъ на здравото и красиво тѣло убива духа, а *духътъ е който създава живота*.

Здравото тѣло е голямо благо, защото носи физическо довольство и радость, защото, по Ювеналовата максима—*здравъ духъ въ здраво тѣло**, то е предпоставка (за срѣдния човѣкъ) на духовни сили и възможности, защото е основа и условие за пресъздаване на здраво поколѣние. Здравото тѣло е потрібно за личността, за поколѣнието, за народа.

Но само здравото тѣло, само животътъ на здравото тѣло и още повече, само грижата за него, поставя човѣка въ едно състояние недостойно и гибелно.

Защо да не кажемъ, че човѣкъ, за когото здравото и красиво тѣло е достатъченъ идеалъ и единственъ

служение, е вече на пътя къмъ здравото и красиво младо животнo? Разстоянието не е така голямо.

Импулситѣ на здравото тѣло, въздѣлено отъ чарна на тѣлесната красота, които не сѣ подчинени на една нравствена дисциплина на духа, могатъ да послужатъ за лична беда и за обща вреда.

Духътъ трѣбва да подчини здравото тѣло и да го въпрегне въ полезно творчество. Иначе, здравото тѣло ще се самоизеде, следъ какъ безсмислено вредно е преминало презъ живота.

Идеалътъ на съвременния човѣкъ, или по право на човѣка въобщо, не е и не може да бъде здравото и красиво животнo, а завършената личностъ. Тази личностъ е носителъ на блага и двигателъ на напредъка.

Поради това, опасността отъ едностранчиво насочване на младия човѣкъ къмъ живота на тѣлото, трѣбва да бъде отстранена чрезъ едно системно възпитателно въздействие върху духа съ целъ да се създаде лична добродетелностъ.

Както въ устанитѣ на споменатитѣ Съюзи и организации, тъй също и въ заключителното мнение на Върховния съветъ за физическо възпитание, се говори за национално и гражданско възпитание. Това е единъ чисто нравственъ проблемъ. Най-сжестената отлика на нравствения проблемъ е неговото единство. Направно биха се полагали усилия за създаване на здраво и трезво родолюбие или на граждански добродетели, ако липсва личната добродетелностъ. Който не е позналъ и изживѣлъ любовта и жертвата, не може да бъде добъръ родолюбецъ или гражданинъ. Най-много, той може да стане полененъ и изправенъ гражданинъ, което е далечъ недостатъчно.

Въпросътъ е тѣзряе важенъ и поради това общо посоченитѣ възпитателни цели, за които става дума, трѣбва да бъдатъ правилно разбрани въ тѣхното вътрешно единство. А отъ тукъ ще трѣбва да се премине къмъ една истинска нравствено-възпитателна работа; иначе, никакви резултати не бива да се очакватъ, или, ако все пакъ, дойдатъ такива, тѣ ще бъдатъ случайни, или плодъ на здрави морални инстинкти, или на влияния отъ другае.

Освенъ това, потрібно е да се познава душата на младежа, по-особено на спортната младежъ, за да може успешно да се влияе. Единъ малъкъ примѣръ ще ни посочи колко е важенъ този въпросъ. Примѣрътъ съ спортнитѣ състезания, въ които участвуватъ като дейци нѣколко десетки души, а като зрители поигокога хилядни множества. Сигурно ли е, че тѣзи състезания създаватъ нѣщо ценно? Не създаватъ ли тѣ често вражди и лоши настроения, които разстройватъ душата на младитѣ хора?

Въ това направление е наложително добре да се поработи, защото младежътъ, който виждаме по игрищата, на рѣзни спортни състезания или на планината е нашето бъдеще. Не бива да я лишаваме отъ спорта и планинарството, отъ гимнастическитѣ упражненія и отъ придобиване на тѣлесни сръчности. Всичко това укрепва тѣлото, укрепва и духа, но при условие, че цялѣтъ въпросъ за физическото възпитание ще бъде поставенъ на научно-медицински и нравствено-възпитателни психологични основи.

Трѣбва да очакваме, че Министерството на народното просвещение, ще вземе необходимитѣ мѣрки, за да разреши този голямъ и важенъ въпросъ, тъй както изисква доброто на личността и на народа. Особено сега, когато при Министерството ще се създаде Дирекция за тѣлесно възпитание, вѣрваме, че ще се нареди нѣщо по-опредѣлено, за да се свърже физическото възпитание на извънучилищната младежъ съ религиозно-нравствено възпитание, въ духа на служебно изказаното мнение въ вѣсдавания на Върховния Съветъ.

Евангелски истини

Лук. 14: 16 — 26.

Въ светото Евангелие има мѣста умилни, трогателни, приятни за слушане; но има и мѣста изобличаващи, бичуващи, страшни. Такова едно мѣсто представлява притчата за покаяненитѣ на голѣма вечеря — притча казана при най-подходяща обстановка, когато Христосъ билъ покаяненъ на вечеря у единъ главенъ фарисейнъ. Фарисейтѣ се мислили за готови и предостойни членове на Божиято семейство — Израилъ, богоизбранъ народъ както се наричали тѣ, или Царство Божие, както казвалъ Спасителътъ. Но въ сѣщностъ тѣ не само били недостойни, но и отхвърлени отъ това Царство, или по-право тѣ сами се отрекли отъ него.

Поканитъ за вечеря, за които говори Христосъ, сж бѣвъ дата. Трапезата е винаги готова, покаяненитѣ винаги може да отиде и да участвува въ Божия пиръ. Възможно ли е да получи нѣкоя покана отъ Бога да угоди духовния си гладъ и жажда, да насити душата си съ небесни блага, и — откаже? Макаръ и невъобразимо, но е фактъ. Фактъ е, че Израилскитѣ првенци получили покана, най-официална, чрезъ самия Божий Синъ, но се отказали отъ духовната трапеза. Отрекли се сами и повлекли цѣлъ народъ съ себе си. Но възможно ли е днесъ, ние, които знаемъ тоя фактъ, които виждаме проклятието надъ тоя отрекълъ се отъ Месия народъ, — възможно ли е, да откажемъ на тая покана? — За сжмаление, фактъ е, че и днесъ „мнозина сж званни, а малцина — избрани“

Нѣма съмнение, че днесъ вече всички народи сж покаянени, призвани, „званни“. Но колко сж „избрани“? И срѣдъ тия званни нѣма ли такива, които сами се считатъ за избрани, както фарисейтѣ се считали избрани и достойни, а въ сѣщностъ сж се отрекли съ дѣлата си отъ Христа?

Но, за народитѣ е мѣчно да се сжди нищо, освенъ когато ги виждаме отдалечъ, въ историческа перспектива. Така, Византия едно време се считала за богоносенъ народъ, избранъ, достоенъ за Божиято царство. Всички други въ тѣхнитѣ очи били варвари, дивни, полухристияни или езичници. Тѣ дълго време били званни отъ пророци и свети, що живѣли въ тѣхната срѣда, но не били избрани, защото сж жестокитъ си и коварни дѣла много напомнили жестоководията юдейски народъ.

И днесъ Христосъ ками народи, ками и отдалѣни лица, всѣкого едног отъ насъ. Не можемъ да се извинимъ, че не сме получили покана. Но все пакъ се извиняваме, и то съ сжщитѣ неизвинителни причини, съ които се извинявали покаяненитѣ въ притчата. Христосъ не иска да каже, че покаяненитѣ били много заети и задисани съ земнитѣ си работи — нии, волове, семейни задължения — а, изтъква, че отказитѣ сж *неоснователни*, нии о грѣсѣхъ. Камбаниятъ звѣлъ постоянно зове, ками на Божията вечеря. Но колцина се отзоваватъ на тая покана? Единъ сж заети съ дългичната си работа, други бистратъ полнитки, „трети следатъ по радиото църковната служба“, други правятъ разходки, занимаватъ се съ спортъ, зрелища.

Тая притча трѣбва да ни стресе. Трѣбва да разберемъ, че следъ като откажемъ на Божията покана, мѣстата ни не ще седятъ празни, а ще бждатъ заети. Мѣстата на юден и фарисей били заети отъ езичникитѣ. Мѣстата на културнитѣ гърци и римляни били заети отъ варваритѣ. Нашитѣ мѣста сж още незаети. Богъ ни ками. Ако не се отзовемъ на поканата, мѣстото насъ Богъ ще прибере пакъ езичници въ Савето царство.

Поканата не е само до личности, а както казахме, и до народи. Нашиятъ народъ и общество, въ лицето на своитѣ управници, още се колебае да даде положителенъ отговоръ на Божията покана. Дано тоя отговоръ не закѣсье и дано бжде положителенъ, защото следствията отъ него сж безвъзвратни.

A. H.

XII свѣтовенъ съборъ на недѣлнитѣ училища въ Осло.

IV.

Най-последно—по всичко вече се чувствуваше—кравтъ на тоя забележителенъ съборъ приближаваше. Въ петъкъ преди обѣдъ имаше общо собрание пакъ въ Salmeyegaten Hall. На тоя собрание доста видни дѣйци въ недѣлно-училищното движение, както негови секретари въ Чехословакия, Северна Америка и Канада, прочетоха интересни доклади за ръста и постиженити въ тия страни. А пасторъ Джонъ Кенгъ говори върху „*обучение на младежта за християнско гражданство*“. Между друго той каза: „Ако Христосъ трѣбва да бжде надеждата на свѣта за тѣзи момчета и момичета, които сж готови да се хвърлятъ въ борбата, ние трѣбва да гледаме—оржията имъ да сж пригодени за сражението... Ние трѣбва да ги научимъ, че единственитѣ пътъ, по който тѣ могатъ да се надѣватъ да служатъ на тоя свѣтъ въ името на Христа е — да се откажатъ напълно и всецѣло отъ себе си... Защото, ако дори Синътъ Човѣчески не дойде да Му служатъ, та Той да послужи, то и тѣ трѣбва seriously и тържествено да принесатъ въ жертва живота си и—нищо да не искатъ за себе си... Страшниятъ приракъ на претворжавашитѣ се народи, увеличаваша и усърженствуваша запалятелното своитѣ въоръжения, днесъ ни срѣща, защото свѣтътъ прискрѣбно и опасно се нуждае отъ несреблювни люде. Впрочемъ това елиминирани на себе си не е мѣжтливо усилие на аскетизма. Той е плодъ на ентузиазмъ. То е свободно и естествено следствие на твърдо убеждение. И тоя убеждение е едно отъ оржията, съ които нашитѣ младежи трѣбва да бждатъ преписани, ако тѣ искатъ да изпълнятъ своя християнски дългъ въ днешния свѣтъ... И християнското гражданство произлиза отъ единъ голѣмъ изворъ. То се поддържа отъ една голѣма вѣра. Вѣрковнава се отъ една велика истина—безкрайната ценностъ на индивидуалната душа въ очитъ на Бога... Азъ желая, што младежитѣ да бждатъ обучени да взематъ, като единствена практическа програма за тоя свѣтъ, въ който стѣпатъ, цѣлото благовѣстие на Исуса Христа... И азъ зная, че днесъ младежитѣ сж повече готови, откогато сж били нѣкога, да приложатъ истинитѣ отъ Неговото учение въ живота. Самото християнско гражданство не е нищо, въ което младитѣ мже и жени могатъ да бждатъ впаитани. То е плодъ на духовни сили. Християнското гражданство е гражданство въ Царството Божие, а Царството Божие не е нищо отъ тоя свѣтъ. То е родено отгоре. И оржията, съ които нашитѣ младежи трѣбва да бждатъ въоръжени, сж оржии на Духа. Християнската програма само тогава може да бжде осъществена, когато има въ себе си Божията динамика. Затова азъ вѣрвамъ, че великата изходна точка на тая задача е—да се доведатъ младитѣ мже и жени да възпитатъ силнитѣ на Царството... Да се доведатъ днешнитѣ младежи да опитатъ подпомагащата Божия благодатъ въ Исуса Христа, да се открие на умоветѣ и сърцата имъ актътъ, по който тая сила трѣбва да

биде приложена, е единственият действителен път да се гарантира, че младият мъже и жени, очакващи да поемат отговорност за своя нов свят, ще бъдат наистина християнски граждани*.

Въ същия ден, както и на следния, подиръ обяд времето на делегатитъ и гоститъ бѣ заето отъ редица богослужения, музикални събрания и приеми за членове отъ съвета на съвѣтния недѣлно-училищнѣ съюзъ, за говорителитъ и националнитъ водачи. Макаръ да бѣхъ получили специални покани за тѣхъ, азъ можахъ да отида само на тържествения приемъ (съ обядъ) отъ страна на председателя на съвѣтното движение, Съръ Харолдъ Макинтошъ, въ Grand Hotel, а останалото свободно време използвахъ да посетя още два пѣти и да разгледамъ голъмата съвѣтна изложба на книги, картини и други пособия за религиозното обучение и възпитание при недѣлнитъ училища. Тукъ сж събрани въ това отношение най-ценнитъ материали отъ цѣля свѣта: отъ Стария и отъ Новия — отъ Англия и Северна Америка, преди всичко, после отъ Скандинавскитъ страни, отъ Германия, Франция, Холандия, Финландия, България, православна Гърция, Бразилия, Южна Африка, Филипинскитъ острови, Индия, Китай, Япония, Египетъ и др. Всички стени въ голѣмото (на два етажа) помѣщение бѣха покрити съ картини въ голѣми и малки размѣри (съ нови концепции за Стария и Новия Завети) употребявани за различни цели — за благочестиво размишление, за настроение и възбуждане, за обучение и класна работа. Освенъ това бѣха изложени (главно отъ английски и американски издатели) най-разнообразни книги и цѣли курсове за работа съ деца отъ детскитъ градини и отъ основнитъ училища, съ юноши и девичи, съ възрастни, както и специали теоритически и исторически изследвания, практически ръководства за учители и администратори на недѣлнитъ училища и много библии, коментари, сборници съ химни, пѣсни и др. Особено насърчително впечатление въ тая изложба правѣше и отдалѣтъ на Норвегия съ твърде интересни демонстрации за нагледностъ въ религиозното обучение и възпитание. Но върху тия (не съвсемъ нови, а повече интересни прилагани) нагледни религиознообразователни срѣдства ще се повѣрна при другъ случай повече.

По сжщото време — въ едно заседание само на Съвета на националнитъ представители при недѣлно-училищното движение — бѣха избрани петима нови и преизбрани петнадесетъ стари членове за бъдещото ръководство (1 председател, 12 подпредседатели и 7 други — главни секретари, касиери и съветници) на съвѣтното движение. Реши се — следнитъ (XIII) свѣтовенъ съборъ на недѣлнитъ училища да биде въ Южна Африка (Иоханесбургъ) презъ 1940 година.

Подиръ всичко това се очакваха съ живъ интересъ докладитъ на двамата (далъгогодишни и изпитани) генерални секретари — д-ръ Джеймсъ Келли и д-ръ Робертъ Холкинсъ — върху „Свѣтовниятъ съюзъ на недѣлнитъ училища — неговото минало, настояще и бъдеще“. И, наистина, всички мѣста въ гражданата Calmeurgaten Hall бѣха заети още преди 8 ч. вечерята, когато общото събрание — подъ председателството на самия Съръ Х. Макинтошъ — се откри. Пръвъ говори генералниятъ секретаръ на американската секция при движението, д-ръ Р. Холкинсъ, съ видимо голѣмо увлечение и познаване движението на недѣлнитъ училища и „неговитъ постижения въ миналото“. Неожиковено бързото (почти единствено въ историята) развитие на тия училища и гражданна дѣятелностъ на тѣхния свѣтовенъ съюзъ той проследи отъ времето на I-я свѣтовенъ съборъ на недѣлнитъ училища въ Лондонъ презъ 1889 г. и до днесъ. Всичко това му даде пълно

право да каже, че това е „най-голѣмото доброволно движение въ свѣта, което работи за духовното образование на подрастващото поколение“, за истинско приятелство, благоволение и миръ между народитъ въ едно време на тѣсненъ национализъмъ, на обществени и расови борби. А д-ръ Джеймсъ Келли, генералниятъ секретаръ на английската секция при движението, съ голѣмо възбуждане и искренности, следъ като отладе сърдечна благодарностъ на Всемогущия Богъ за тия постигнати победи, се спрѣ на днитъ и месецитъ, които лежатъ непосредствено напредъ“. Той разгледа нажко съвѣтното недѣлно-училищно движение и „неговитъ изисквания въ бъдеще“ съ огледъ къмъ: многото трудности и различни проблеми; политически масови движения; недоволството (на Изтокъ) отъ цивилизацията (на Западъ); започването на християнството и пречестното новоземство; необикновеното раздвѣжане въ Индия и Китай и прилагането имъ, както на мохамеданския и иудейския свѣтъ къмъ християнството. Но, въпреки всички трудности и сложностъ на днешното свѣтвено положение, Богъ, Който има повече присърдце (отколкото ние) християнското обучение и възпитание на младешта, ще биде съ насъ винаги (като Емануелъ) и ще ни помогне да отговоримъ (съ неговата сила, мъдростъ и любовь) на изискваната на съвѣтното движение на недѣлнитъ училища и въ бъдеще. — Тая възбужденая и сила речъ бѣ изслушана отъ всички съ голѣмо внимание.

Следъ още две речи (отъ проф. Д. Леймонтъ и д-ръ Л. Вайгъ) на другия денъ и съ редица специални богослужения неоткрито и въ нѣкои голѣми църкви въ Осло, дванадесетитъ свѣтовенъ съборъ на недѣлнитъ училища биде тържествено закрито. Точната представа, която чрезъ него всички получиха за това свѣтвено движение; новитъ идеи и методи, които се препорачаха и, главно, неудържимото възбуждане, което се ползоча отъ голѣмия вече опитъ, ще помогнатъ навѣрно за още по-голѣмо развитие и за още по-ценни постижения на това свѣтвено движение и въ бъдеще.

Проф. прот. Хр. Димитровъ.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Кръвта влѣче.

— Недей така, Милуше! Та нали сте братъ, защото такава урваза между двамата ви? Станали сте за смѣхъ въ селото. Примирете се. Ти си по-голѣмъ, прости му, раберете се и прекъснете тѣви вражди. Како се гоните, какво печелите? — Нищо! Послушай ме, раберете се и ще видннч, че ще е по-добро.

— Дѣло поне, колкото и да ми думашъ, все това е. Знамъ, че не ме съветвашъ за лошо, за добро е, ама не мога да го приема. Мразя брата си, защото той таква злния ми е причинялъ, че никога нѣма да му простя. Каго го срецна, причернява ми предъ очитъ, иде ми да грабна дърво и бухъ, та какншто ще да става.

— Не е на добро. Бива ли за една кола сѣно да си развалите животна, бива ли, Милуше?

— Не е до сѣното, дѣло поне!

— Отъ него почнахте и ето до къде стигнахте. Прости му това сѣно, опростете се двамата и си заживѣйте както трѣбва.

— Отъ сѣното е, ама той е виновниятъ. Обърналъ колата си въ моята ливада, напълнилъ я три метра надъ ритилтъ отъ накосеното сѣно и право въ двора си. Тръбва ли това да прави? Нали си има ливади? Стигатъ му неговити. Не! Ще краде отъ моитѣ ливади. Дѣло попе, ако бѣхъ го сварили на ливадата си — братъ ми е, ама зло чѣще да паки. Лакоини! Не го е срамъ и сега ме съветвашъ хапкалъ да му свалямъ. И ржка да ми чѣдува нѣма да му прося.

— Милушъ, по-голямъ си. Недю е по-малкъ, по-нерешителенъ е, за това първи нѣма да дойде при тебе. Говорилъ съмъ и съ него, знамъ, че е готовъ да се примирите.

— Да има да взема! Още не съмъ му върналъ всичко, което ми е сторилъ.

— Но и ти си му вършилъ злини.

— Той ме предизвика най-напредъ.

— Слушай, Милуше, нѣма да взимамъ върху себе си вашитѣ грѣхове. Ако не се примирите нѣма да ви допускамъ до причастие. Ами че братската умраза е най-лошото и когато знамъ, въ какви отношения сте, какъ мога спокоенъ да ви поднасямъ светото причастие. Срамота е за паметата на баща ви, най-кроткиятъ най-христинятъ, най-добриятъ бѣше въ селото. Деведнадесетъ години църковенъ настоятелъ бѣше, никога не бѣхъ го чулъ да каже лошо, всѣкога кратката и караше, всѣкога блага дума бѣше на устата му. Съ тия ваши кавги се скверни спомена за него. Азъ ще срещна и Недя и на него ще кажа сѣщото. Мене ми тежи да ви гледамъ така, а не знамъ какъ е на васъ. И двамата имате жени, деца, тѣ, въ какво сѣ виновни, та не сѣмъятъ да се заприказватъ на улицата, не могатъ да си ходятъ като свои, не се поздравяватъ. Децата ви — да ви сѣ живи, по две ги имате — не мислите ли, че и въ тѣхъ ще заседне умравата и колкото е лошо съ васъ, толкова по-лошо ще бѣде съ тѣхъ. Не бива така, Милуше, бѣди по-разумейте, примирете се и си закнѣйте както е редно, стига кавги, разбирашъ ли? Ще си строшите главитѣ нѣкога.

— Ще му я строша нѣкога!

— Ще му я строшишъ! За кого говоришъ така, мислишъ ли?

— За брата си, за Недя. За него приказвамъ.

— Какъ не ти е мажно, Милуше, за брата си да говоришъ така. Помни, или ще се слобрите или семействата ви ще липа отъ причастие.

— Както чѣшъ, дѣло попе!

Тѣй съветваше енорийскиятъ свещеникъ на село Миново, отецъ Калоянъ, своя енорияшъ Милушъ Бойковъ. Тия сѣвети почти всѣка седмица се повтаряха, но всѣкога безъ резултатъ, за големо огорчение на отецъ Калоянъ.

Стариятъ Бойко Броенищата бѣше починалъ преди шесть години. Двамата му синове Милушъ и Недю си раздѣлиха мирно имота. Майка имъ бѣше починала много по-рано. И двамата бѣха женени, съ по две деца. Отпърво си живѣха добре, погладяха се. Само Недю поѣкога пускаше думи, че ливадитъ на брата му били по-хубави, давали повече трева.

Единъ денъ, презъ лѣтото, Недю обърна колата си въ братовата ливада, напълни я съ складираното на купи сѣно и я откарва въ дома си. Научи Милушъ и кавгата се почна. Една кола сѣно имъ разваля съсемъ живота. Почнаха единъ другъ да си правятъ пакости, да си крадатъ отъ ниви, лозя и овошни. Ако единиятъ направѣше нѣщо, другиятъ му го връщаше двойно. Но за почуда на селянитѣ, никой отъ двамата не се обърна къмъ сяда. Вършеха си злини съ едно завидно постоянство, но не търѣха думата на закона. Дебѣща

се постоянно, за да се сбиятъ. Вече две години продължаваше така. И все по-налошо отиваха.

Бѣше месецъ августъ. Милушъ орѣше на една отъ нивитѣ си. Привечеръ откъмъ западъ се зададоха тъмни облани. Погледна ги Милушъ, дочу глухия още тътнекъ и веднага запрѣгна колата.

— Митко, ти ще откарашъ колата въ дома, побързо, че дждѣтъ ще заваля, а азъ ще свърна къмъ лозето на Горнището, за да поправа видитѣ му, — порча Милушъ на малкия си синъ, погледна още велинакъ облачитъ и забърза къмъ лозето, а момчето подкара воловетѣ къмъ село.

Милушъ бързаше, но изведнѣжъ се запрѣ. Облацитѣ летѣха и бързо захрихаха вече слѣнето. Гърмежитѣ ставаха все по-силни. Милушъ съ погледъ затрѣси колата си. Видѣ я още много далечъ отъ селото, не бѣше преминала още малката рѣчкича. Рѣдки, тежки капки почнаха да падатъ.

— Ще се уплатишъ летето. Ще го догоня, — продума Милушъ и се затича къмъ колата.

Дждѣтъ почна да вали. Отначало слабо, изведнѣжъ се засили и почна да се излива като изъ ведро. Задимъ се, засѣтка се, гърмоветѣ падаха току надъ главата на Милушъ. Веднакъ се образуваха пороница. Милушъ тичаше. Наближаваше колата, а тя навляше да мине рѣчкичката. Милушъ се стѣгна — дочу пискъ. Затича се по-силно и застана за моментъ като прикованъ. Буйна вода бѣше запълнила коритото на рѣката. Тази вода отнасяше колата и воловетѣ му. Въ колата ницѣше неговиятъ малкъ синъ. Видѣ, какъ единъ мъжъ тичаше край водата и се хвърли въ пренара на колата. Милушъ отново застана, като щепененъ отъ улаха. Плуващиятъ настигна колата. Милушъ видѣ, съ какви годими усилия, той разпрѣгна воловетѣ, които заплуваха къмъ брѣга, грабна детето отъ колата и заплува съ мъжа, излѣзе на брѣга и се изтегна на земята. Милушъ се сени, хвърли се сѣщо въ водата и съ усилие заплува на другия брѣгъ. Затяча се. Митко го видѣ и радостно извика. Милушъ приближи и — занѣтъ. На земята видѣ своя братъ Недю, омамомощенъ, дишащъ тежко. Недю сѣщо го видѣ, надигна се и му се усмихна. Нѣщо скакашъ чукиа по сърцето Милуша, премаля му и той седна до брата си. А дждѣтъ отгоре все се изливаше. Воловетѣ бѣха излѣзли и съ бѣгъ влязаха въ селото.

— Недю, ако не бѣше ти! — извика Милушъ. — Познахъ колата и Митка. Забравихъ, брате, всичко и се хвърлихъ. Кръвта ме повлѣче, своя кръвъ сме — отговорни заедно Недю.

— Своя кръвъ сме, Недю! Простена да ти е колата сѣно, простена да ти е всичко, прости ми и ти всичкитѣ бели, които съмъ ти направилъ.

— Да си простимъ, Милуше, стига сме се гонили като звѣрове.

Братята се надигнаха и прикрепаяки се, тръгнаха къмъ селото. Предъ тѣхъ вървѣше малкиятъ синъ на Милуша, който радостно се извършаше и гледаше ту единия, ту другия. Дждѣтъ все още се изливаше, но тѣ не го сѣдяха, огрѣни отъ топлината на примирението.

Йорд. п. Илиевъ.

Както кошута жадува за водни по-тоци, тѣй душата ми, Боже, копнѣе за Тебе. (Пс. 41:2).

ИЗЪ ПЕЧАТА

За едно църковно тържество. Църк. служител, бр. 4, отъ 15 т. м., помества една статия на г. Г. Кертев, познат наш общественик и дългогодишен учител, за голѣмото църковно тържество на св. Соф. Митрополия за което Ц. в. бѣше само хроникарѣ по-рано. Въ тая статия, между друго, се казва:

То стана на 26 м. и. въ присъствието на Т. В. Пр. Архиепископъ на българската Църква, намиращи се въ Столицата по случай архиепископския съборъ, както и други видни гости. Н. В. Преосвещенство, моститиѣ нашъ Кириархъ, г. г. Стефанъ, въ съслението съ протосингела си о. архим. Филарета, трима свещеници и единъ дяконъ, отслужи въ новия салонъ на свѣцолнивницата водосветъ. Следкозвучно пѣше катедралния студентски хоръ.

Това, обаче, което бѣше, както се казва, гвоздеятъ на тържеството, бѣ съдържателната въ всѣко отношение речъ на дѣдо Стефанъ. Неговѣтъ постижения, направени презъ петнадесетъ години отъ възглавяването на Богородицата му епархия, сж гмжани. Ето защо прави сж следнитъ неговъ думи отъ класическата му речъ: „Мисля, че нѣма да сгрѣша, ако кажа, че радостта, която излитвамъ днесъ, не е радостъ лична, а радостъ на богохранимата ни Епархия, радостъ народна и обществена, защото освещаването на този салонъ, както и работилницата на епархийската ни свѣцолнивница, на цѣлия ни митрополитски домъ съ новата сграда, въ която се помѣщава Върховната смѣтна палата, е очевидно постижение на голѣмата идея за просвѣта и благотворителността, идея за всестранна културна работа на творчески културенъ възходъ“. . . Наистина е чудно постижението само въ нѣколко си петнадесетъ години, да се докара Народъ до съзнанието да си построи 58 храма, да строи други нови 21 и 8 параклиса? . . . Ами какво да кажемъ само за издигнатитъ въ София 10 нови „свѣтлинки на вѣрбата“, между които възобновената катедрала „Св. Недѣля“ и старинната такава „Св. София“? . . .

По-нататъкъ въ белелитната си речъ, Н. В. Преосвещенство казва: „принято ми е да ви съобща, че къмъ голѣми храмове за молитва разполагаме вече съ деветъ голѣми салони, изкъмъ които прибавямъ и този, който току що осветихме. Целтъ на тия салони е да дадатъ по-сгодно мѣсто за по-удобно и по-дълго време да се навлиза въ системно библейско беседаване, да се разкриватъ вѣрнитъ истини, да се установява хармония между вѣра и наука, религията и живота, да се оживотворятъ, възвися и облагородятъ душата на българския народъ въ духа на учението на неговата любима майка — светата Православна Българска Църква, единчатъ вѣковна, непоклатна опора на българското битие, съкровищницата на духовнитъ и нравствени сили на нацията и държавата“ . . .

За салона и ливничкото здание сж похарчени 8,000,000 лева. Съ приходитъ отъ магазинитъ и др. св. Митрополия може да осъществява единъ бюджетъ за благотворителни цели годишно около 3,216,000. Та издѣржя и харчи годишно повече отъ 140,000 за бедни, ала способни ученици въ семинариата и др. Въ свѣтитъ занемарени до скоро монастири та откри и ежегодно издѣржа повече отъ 1,500 лѣтовнички ученици и ученици, чрезъ което върши своето дѣло на религиозното нравствено възпитание. Сега вниманието на св. Митрополия е съсредоточено въ завършването на образцовото старопиталище въ Курюловския манастиръ, за което ще се изразходватъ около 2,000,000 лв. Всѣки, който спрѣ погледъ и се вторачи около площадъ „Св. Недѣля“ ще види какво е направилъ Св. Софийски

Митрополия, възглавявана отъ Н. В. Преосвещенство своя достоенъ Кириархъ.

Колко е желателно такива духовни тържества, често да ставатъ и то по всички краища на милата ни родина! . . . Нека Всемилостивиятъ Богъ попомогне да се издигнатъ по всички градове и села молитвени домове и салони за разнасане заравото Христово учение, чрезъ което само ще закрепне духовно и икононически измѣнениятъ нашъ народъ.

А. Г.

Василь Узунувъ и неговиятъ романъ Това Бѣхме, издѣленъ тая година, стр. 256, цена 50 лв.

Съ тоя белетристиченъ трудъ за Свѣтовната война Василь Узунувъ завършва редицата романи — *Изгрява на свободата*, *Ранни младини*, *Нѣвожа въ Максодония*, *Ние* и др. Въ тѣхъ е изобразилъ нашитъ сполуки и несполуки, радости и скърби отъ Освобождението до 1919 година. Следъ като ни даде литературни трудове и съ религиозно съдържание. Въ всички негови творби, обаче, блика дълбока вѣра въ Бога и Неговата правда.

За Свѣтовната война имаме голѣма мемоарна и военна литература, сжщо и романи — хроники. Разликата, обаче, между тѣхъ и нейновия романъ на Василь Узунувъ — *Това Бѣхме* — е очевидна. Той е ималъ повече време да проучи и избистри за себе си събитията и да си начертаетъ ясна и стегната композиция, както и да погледне съ едно бодро и оптимистично око на нѣщата, когато горчивинитъ въ душата сж се утаили, когато съзнанието вече открила нова вѣра въ нашето бъдеще. И въ новия си романъ Василь Узунувъ остава вѣренъ на себе си — съ срѣдвата на художествени реалистичъ да ни даде най-значителнитъ прован на нашия животъ съ целъ да пробуди свѣтли чувства въ сърдцата ни. Както и трѣбваше да се очаква, новата му работа следъ многогодишнитъ му трудъ и на ил-зрѣлото му постижение. Преди всичко въ езика е постигналъ отсѣченостъ, простота, динамича и свежа конкретностъ. Въ композицията ясно и равномерно сж разпредѣлени частитъ. Въ действието има прагматика, свързаностъ, изпълнени съ напрежение, съ чувство на очакване въ процеса на четенето. Това откъмъ формална страна. Но Василь Узунувъ владѣе вещина да закрѣпя съ две-три черти единъ типъ, да даде характеристиката на героитъ, та предъ насъ да заставаатъ живи, познати отъ живота образи. Полковникъ Дриновъ, майна му, баба Тинка, дълбока вѣрваща жена и добра българка, съпругата му Райна, Бай Йонко, Вранчевъ — добре проученъ въ иррачнитъ завои на душата му — сж герои, които сакшехъ предъ самитъ насъ разсѣждаватъ и действуватъ.

Живи сж и ценитъ, които даватъ мирния животъ, съ хубавитъ традиции, интимнитъ страни, или напрежението въ боеветъ, или безредното и недоволството въ тила.

Съ здравия методъ на едно научно изследване Узунувъ измѣква събитията изъ предисторията на Европейската война, разтѣква нишка следъ нишка връзкитъ, които сгѣватъ вжзела на сдѣбнозвонна неизбѣжностъ. Валитането ни въ войната, наледжитъ, опасноститъ, разочарованията. И наредъ съ мемоарнитъ моменти на единъ

романъ-хроника авторът постига да алтъ живота на индивидуални герои и да покаже върху канавата на интимния живот страшителни отражения на великото съвременно събитие. Тия качества издигат „Това Бълме“ до романъ — епопея.

Поради положителнит типове, поради здравит изводи, родолюбиви чувства, вѣрата въ българския народъ, поради ведрината, която лъха отъ книгата, тя зае високо мѣсто въ нашата литература. Както *Това Бълме*, тъй и другит романи на Василъ Узунювъ, заслужаватъ по-подробно проучване и разглеждане. На това мнение сж и всички, които се отзоваха по случая въ ежедневния печат. Ние трѣбва съ по-голямо внимание да облъхаме ония, които цѣлятъ живота, деня и ноцта работятъ и създаватъ българската духовна култура, безъ да очакватъ, какви да е материални блага.

Не можемъ да не прибавимъ къмъ тия редове и следното. Измежду нашит именит поети — белетристи Василъ Узунювъ е единствения, който дава най-много мѣсто на религиозното чувство въ практическата животъ. Нека наднинемъ въ *Това Бълме* на стр. 170. Полягъ на Дриновъ ще освещава чешма-панетинск на убитит другари. Полковника свещеникъ о. Серафимъ ще извърши службата . . . Молитви и химни се понесоха къмъ небото. Благования темжъ задимъ. Отъ сребърно кадило леки бѣли къбла се заиздигаха едно следъ друго. Не обикновени слова потекоха отъ устата на свещеника. Гласътъ му затрепери отъ внезапно вълнение . . . Духътъ му се поде къмъ ефирни неземни селения . . . Въ тоя мигъ високо надъ главитъ забръмчеха неспрителски вероплани. Бомби се изсипаха на четири мѣста около полка. . . И офицери и войници, които бѣха застанали благоговѣйно, не мръднаха отъ мѣстата си . . .

Въ романа *Изгрява на свободата* Василъ Узунювъ рисува картина: българи тръгнаха къмъ Рилския манастиръ съ рискъ на живота си — да се помолватъ на свети Иванъ да помогне на руситъ да освободятъ окръжавана България. Тукъ е предадено въ великолѣпни сцени мистичното чувство на българина и предаността му къмъ родната Църква.

Василъ Узунювъ е писалъ и многобройни статии въ ежедневници и въ списания. Всички сж проникнати съ вѣра въ добрата българска съдба, съ човѣчността и християнска етика. Той е единствения между нашит белетристи, който се отличава, въед въ произведениата си съ особна философска дълбочина, поради което твърде много напомня Достоевски.

А.

Димитър Н. Цухлевъ. История на гр. Видинъ и неговата област, София, 1932, стр. 615. Цена 100 лв.

Това е единъ обемистъ трудъ, излъгъвъ изъ перото на познатия нашъ църковенъ историкъ *Димитър Н. Цухлевъ*, който е подарили труда си на Видинската община и починалъ на 13 августъ 1932 г. а трудътъ му издаденъ съ подкрепата на ефорията по фондъ Исторята на Видинъ и неговата област.

Въ самия предговоръ на книгата се подчертава, че *гр. Видинъ и другитъ градове въ неговата област* сж били едини отъ най-старитъ градове въ България и на Балканския полуостровъ, които сж възникнали още отъ времето на тракийцитъ, преминали и преживяли епохитъ на могжитъ и високо-културни народи: римлянитъ, еллититъ и на *българитъ* въ първото и второто имъ царство и два вѣка сж съставлявали отдѣлно държавно владѣние, както това неуспоримо се посочва отъ запазенитъ тукъ-тамъ известия за тѣхъ. По тоя случай превеждатъ се и ценни исторически данни за историята на възбле.

Покрай голѣмия исторически материалъ тая книга представлява голѣмъ интересъ за насъ — за хората на църковния животъ и съ своето историческо съдържание относно църковния животъ на епархията. Той, напр., изтъква се положението на последната следъ покорването на Видинското царство. Разпоксването на Видинския санджакъ въ църковно отношение. Запазване славянското богослужение. Унищожаване българскитъ църкви и богослужебни книги и т. н.

Изброяватъ се сждо и нѣкои църковни промени и се даватъ сведения за епархийскитъ архiereи въ Видинския санджакъ (488—497 стр.). Повторно и окончателно разпоксване на Видинската епархия. Митрополити презъ време на Пазвантоглу. Фанариоти въ Видинския санджакъ.

Отдѣлено е мѣсто въ книгата и за Врачанската епархия и нейнитъ архiereи (521—530 стр.). (Национални борби въ двѣт епархии за родно духовенство (538 стр.).

Освобождаване отъ гръцката църковна власт и възстановяване на националната ни Църква.

Вътрешна наредба въ епархията следъ преминаване подъ непосредственото управление на Българската Екзархия.

Митрополитъ Литинъ, отпосле Екзархъ на българитъ, и негови заместници.

Особено тая частъ отъ книгата е по-интересна, за сѣгайки народнитъ борби за извоюване църковна свобода, като се описватъ по тоя случай и животътъ и дейността и на всички последващи български епархийски архiereи, както и на Архим. Иосифъ, отпосле Екзархъ български, като управляващъ Видинската епархия и пр. Тя представлява едно допълнение къмъ ценния трудъ „Видинската епархия“ и нейната история отъ нинѣ светителствуващия св. Видински Митрополитъ Неофитъ, Н-жъ Председателъ на св. Синодъ.

Въ третата частъ на книгата се говори за борбитъ за освобождението ни отъ турското робство. Руско-турската война въ 1877—1878 г. Освобождението на Видинъ и санджакъ. Събиване турската общинска управа съ българска такава. Сформиране българскитъ войски. Губернаторъ и неговъ помощникъ. Учредяване окръженъ и апелативенъ сждъ. Посещение отъ импер. комисаръ князь Дондуковъ Корсаковъ и неговото тържествено посрѣщане (614 стр.).

И най-сетне, тържествено посрещане на митрополитъ Литина, единъ отъ голѣмитъ духовни ратници не само за нашата духовна, но и политическата ни свобода (615 стр.)

Цѣлата книга изобико представлява голѣмъ интересъ и е отъ полза и значение за всѣки родолюбивъ българинъ. Ние горещо я препоръчваме, като ценна за нашата история книга.

А.

ОФИЦИАЛЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Окржжно № 8495 отъ 1. XII. 1936 г. До Негово Високопрещество Св. . . . въ Царството.

Ваше Високопрещество,

Понеже сме вече въ края на финансовата година и предстои да се изготви годишния балансъ на Синодалното книгоиздавателство, приканяме Ви да наредите следното:

1) Да се преведатъ въ Св. Синодъ до края на м. декември 1936 год. всички суми, постъпили въ касата на св. Ви Митрополитъ отъ продажба на Синодални издания,

2) Да се изпратятъ въ Св. Синодъ сведения най-късно до 5 януарий 1937 година — на каква обща сума

има въ св. Ви Митрополия непродадени Синодални изданиа къмъ 31. XII. 1936 година.

Препоръчваме се и пр.

Намѣстникъ-Председател на Св. Синодъ:
† Видинскій Неофитъ

Светия Синодъ на Българската Църква. Съдебно отдѣление

Съобщава се на заинтересованитѣ страни и лица, че на *седемнадесетото и осемнадесетото* съдебни заседания на Св. Синодъ презъ змината му сесия на 1936 година ше бждатъ сложени на разглеждане следнитѣ бракоразводни дѣла:

XVII сжд. заседание—23 декемврий 1936 г.

1) д. угл. д. № 29/36 на свещ. Димитъръ Г. Новковъ отъ с. Клеура, Берковско. 2) ч. адм. д. № 1/36 на адвокатъ Лука Говедаровъ, отъ Пловдивъ 3) ч. бр. пр. № 17/36 на Стоялъ А. Камбуровъ, отъ Русе, и Марин Димова, отъ с. гр. 4) ч. бр. пр. № 26/36 на Георги Ст. Пиналовъ, отъ София, и Велика Димитрова, отъ с. Горна-Грациша. 5) ч. бр. пр. № 27/36 на Василъ Г. Симбаевъ, отъ с. Скриново, Кюстендилско, и Цѣта В. Симбаева, отъ гр. Кюстендилъ. 6) ч. бр. пр. № 28/36 на Люба В. Вълчева, отъ гр. Етрополе, и Анастасъ П. Илчевъ, отъ София. 7) в. бр. д. № 203/36 на Стояне и Люба П. Ковачеви, отъ София. 8) в. бр. д. № 204/36 на Никола и Вида, Н. Манови, отъ с. Шияковци, Софийско. 9) в. бр. д. № 205/36 на Йорданъ Рачковъ и Момка П. Златева, отъ София. 10) в. бр. д. № 206/36 на Борисъ Кръстановъ и Иванка Георгиева отъ София; 11) в. бр. д. № 152/35 на Рачо Нешевъ, отъ Русе, и Маслина Николова, отъ София. 12) в. бр. д. № 154/35 на Петъръ Д. Стояновъ отъ Русе, и Марин Ангелова, отъ с. Тетово, Кубратско. 13) в. бр. д. № 42/36 на Игнатъ И. Христовъ, отъ с. Кимжево Софийско, и Недѣлка Игнатова, отъ София. 14) в. бр. д. № 70/36 на Христо Б. Христовъ, отъ с. Хума, Разградско, и Мануша Ст. Пенчева, отъ с. Маргента, Русенско. 15) в. бр. д. № 71/36 на Славя П. Ковачель, и Кера Ст. Иванова, отъ Бургазъ.

XVIII сжд. заседание—26 декемврий 1936 год.

1) в. бр. д. № 92/35 на Къчю и София К. Квумджиеви, отъ София. 2) в. бр. д. № 201/35 на Стела Каблешкова и Асенъ Велчевъ, отъ София; 3) в. бр. д. № 89/36 на Цѣтана и Илия Тасеви, отъ София. 4) в. бр. д. № 97-36 на Пангяель и Велика Табакови, отъ София. 5) в. бр. д. № 99/36 на Цѣтанъ Г. Радель и Надежда Н. Тонева, отъ София. 6) в. бр. д. № 207/36 на Цонка Ив. Стоянова и Пвайотъ Ив. Горювъ, отъ гр. Ямболъ. 7) в. бр. д. № 208/36 на Иванка Ив. Кирицова, отъ гр. Червень-Бръгъ, и Асенъ Анг. Велчевъ, отъ гр. Паваенъ. 8) в. бр. д. № 209/36 на Никола П. Бранковъ, отъ София и Станка Богданова, отъ с. Локарско, Софийско. 9) в. бр. д. № 210/36 на Никола Т. Марински и Лукреция А. Христова, отъ София. 10) в. бр. д. № 211/36 на Стоянь Н. Стояновъ, отъ с. Филипови, Софийско, Вѣрка Стоянова, отъ с. Маслово, с. о. 11) в. бр. д. 212/36 на Руска и Иванъ Василевъ, отъ Варна. 12) в. бр. д. № 213/36 на Вѣра и Мирчо М. Стоиновъ, отъ Русе. 13) в. бр. д. № 214/36 на Първанъ К. Първановъ, отъ с. Русенско, и Недѣлка Н. Тазбѣва, отъ с. Сливо-поле, с. о. 14) в. бр. д. № 215/36 на Донка Ст. Абаджиева, отъ гр. Търговище, и Христо Игнатовъ, отъ с. Дриново, Поповско. 15) в. д. № 216/36

на Илия М. Паловски и Нѣвена Стефанова, отъ с. Долна-Рибарца, Петричко.

Забележка: Въ случай, че казанитѣ заседания не се състоятъ на опредѣленитѣ дати, или не бждатъ разглеждани всички насрочени дѣла, последнитѣ се отлагатъ за следващитѣ по редъ заседания.

I. У насъ.

На 15 т. м., въ 11 часа преди обѣдъ, Негово Високопреосвещенство св. Видинскитѣ митрополитъ г. г. Неофитъ, Н-къ Председателъ на св. Синодъ, посети м-ръ председателъ и м-ръ на вѣншинитѣ работи и изповѣдания г. Д-ръ Г. Косевановъ. По тоу случай Негово Високопреосвещенство, запитанъ е заявилъ предъ представителни на столицина печати:

— *Вржчихъ на м-ръ председателя проекта за наредба-законъ за измѣнение и допълнение на Екзархския уставъ. Единодушнитѣ решения на архiereйското събрание бждо посрещнати съ задоволство.*

Прателството ще проучи проекто-наредбата и надѣваме се въ най-скоро време тя да стане законъ. Съ обнародването и въ „Държавен вестникъ“ автоматически престава да съществува сегашния съставъ на Св. Синодъ. Последниятъ въ пъленъ съставъ веднага ще се събере на извънредна сесия, за да избере малкия съставъ на Св. Синодъ.

Посетитъ и м-ра на вжтр. работи г. Красновски, въ връзка съ измѣненята въ закона за общественото подпомагане.

Въ недѣля, на 13 т. м. въ Синодални параклисъ следъ божественая литургия, бѣ отслужена панахида отъ Тѣхъни Високопреосвещенства синодалнитѣ архiereи за блаженопочиналитѣ митрополити Козма Дебърски, Иларионъ Теврокопски и блаженопочиналия епископъ Николай Навернополски, на чито имена има учреденъ фондъ при Св. Синодъ за подпомагане бедни и трудолюбиви ученици въ духовнитѣ семинарии и за други благотворителни цели. *Паметно утро.* Сжщиятъ день, следъ божествената служба, която извърши въ столицина храмъ *Св. ап. Андрей Първозванитѣ* Високопреосвещенитѣ св. Софийски митрополитъ г. г. Стефанъ, по случай храмови празникъ на тая църква, въ 11 часа, въ митрополитския салонъ сжщиятъ говори за живота и ползотворната дѣлност на приснопаметния *Екзархъ Антиимъ I*. Това паметно утро бѣ устроено отъ Тракийския Женски Съюзъ, по случай 48 годишнината отъ блажената кончина на тоя всебългарски иерархъ, синъ на Родна Тракия. Високопреосвещенитѣ скъпачкъ говори възхвеново и съ рѣдко красноречие, като обрисова много умѣло епохата на църковната и борба, полета отъ скрени народни пастири и водена отъ тѣхъ и изнесена съ постоянство и самоотвержение, които се утъчня съ успѣхъ — създаването на Бълг. Екзархия, начело на които застана Екзархъ Антиимъ I.

На това паметно утро, посетено отъ отбрана публика, присъжествуваха всички синодални и останалитѣ

архирей, пребиваващи въ столицата, които следъ това посетиха Семинарията и останаха тамъ на обѣдъ, като гости на Преосвещения Ректоръ — Св. Смоленски Епископъ Елодий.

Утро завърши съ *заупокойна молитва* и *„Нийнѣ отпушачишъ“*, изпълнени много хубаво отъ катедракия хоръ, подъ диригентството на г. М. Милушевъ. На края председателката на Тракийския Женски Сюзъ съ отбрани думи благодарни на присъстваващитъ на това *памятно утро* и за хубавата и дълбоко съдържателна и поучителна сказка на Високопреосвещения св. Софийски Митрополитъ.

Духовен концертъ съ благотворителна целъ подъ покровителството на св. Соф. митрополитъ г. г. Стефанъ даде въ неделя, на 13 т. м., въ 6 часа следъ обѣдъ въ митрополитския салонъ *Соф. клонъ отъ съюза на църковнитѣ служители* съ много хубави и отбрана програма. Присъстваха всички архирейи и др. видни лица и отбрана публика.

Присигналъ е въ столицата по служебна работа Н. В. Преподобие о. Архим. Климентъ (Яневъ) игуменъ на св. Риска обителъ.

Съобщава ни отъ Асеноградъ: „Поканенъ отъ свещенството въ града ни, г. Христо Поповъ, дългогодишенъ учителъ въ софийската духовна семинария и бившъ секретаръ на Св. Синодъ, посети Асеноградъ и изнесе три интересни и много навременни сказки. Динтъ 4, 5 и 6 декемврий ще останатъ паметни за асеноградското гражданство, учащата се младежъ и цѣлата интелигенция.

Голямъ салонъ на военни клубъ се оказа тѣсенъ да побере множеството, стекло се да чуе сладкодушния сказчикъ. За да даде възможностъ на повече слушатели да чуятъ г. Поповъ, третата сказка на тема: „Дойди и вижъ!“ бѣше пренесена въ по голѣмия салонъ на училищното кино „Патриархъ Ефтимий“, но наизрядно... Салонътъ се изпълни съ публика, вратитѣ и коридоритѣ се заприщиха отъ народъ и много граждани се върнаха разочаровани, че нѣма мѣсто.

Тукъ г. Поповъ въ продължение на часъ и половина прикова вниманието на слушателитѣ си. По лицата на всички се четѣше задоволство.

На края Архирейския Намѣстникъ Негово Благочинство свещеникъ Ангелъ Георгиевъ съ хубави думи стана тълкувателъ на чувствата и настроенето, които възлудува публиката. Отъ името на слушателитѣ той изказа благодарностъ на г. Попова за хубавитѣ му и душеполезни сказки, съ пожелание втори пътъ да посети града ни“.

Пишатъ ни отъ Ихтиманъ, че Преосвещенитѣ са, Знепольски Епископъ Иосифъ, викарий на с. Соф. Митрополитъ, на 13 т. м. е отслужилъ Божествена служба въ главната старинна градска църква и произнесълъ много хубави и дълбоко съдържателна речъ. Следъ службата стана освещението на градската електрическа централа, открита отъ г. мръ Р. Василевъ. И по тоя случай сѣ били произнесени хубави речи отъ Преосвещения Епископъ и отъ г. Министра.

Благотворителни. Съобщава ни, че на 13 т. м. Негово В. Преосвещенство св. Търновскиятъ митрополитъ г. г. Софроний е осветилъ и открилъ при Габровския девически манастиръ въ града първнатиъ по рода си въ България девически пансионъ и дневенъ домъ за работнически деца. Настанени сѣ били около 60 деца на габровски работници. Освещението е станало много тържествено. Габрово, въ благотворително отношение, постоянно преуспѣва. Повнатитѣ габровски граждани и голѣмъ индустриалецъ г. Пенчо Семовъ понастояще правятъ тамъ голѣми постройки и добре обзаведени за благотворителни цели, които още се обзавеждатъ и доустройватъ.

Плѣвненскиятъ клонъ на д-во „Червенъ кръсть“ е открилъ къмъ тамошната държавна болница четиримесеченъ курсъ за подготовка на младши сестри. Залачата на курса е да запознае българската жена съ най-необходимитѣ основни теоритически и практически познания за първа помощъ при шестдесетъ случаи, нараняване и пр., грижи за болни, детска хигиена, обществени подпомагания, противопожарна защита и пр.

Курсътъ се е открилъ съ водосветъ отъ мѣстното духовенство и съ речъ отъ председателя на „Червенъ кръсть“ г. д-ръ В. Урмановъ. Курсътъ ще бжде посещаванъ отъ 50 кандидатки за самарянки.

II. Въ чужбина.

Еладската църква. Образование и религия. Подъ туй заглавие, „Еклизия“ пише белжеца, като не намира достатъчно думи да възхвали министъръ-председателя г. Метаксавъ, който не изпусналъ благоприятенъ случай, като говорѣлъ било предъ народа, било предъ учителни, да не подчертае значението на религията. И въ частнитѣ си разговори той правѣлъ това отъ най-дълбоко религиозно убеждение. Въ последно време, като говорѣлъ предъ учителитѣ въ Солунгъ, той имъ казвалъ следното: „Друго едно иѣщо, което имамъ да ви препорѣчамъ, е — да развиете у децата религиозното чувство. Не искамъ отъ васъ да ги правите богослови, нито пъкъ е нужно да знаятъ подробности отъ църковна история, Оулъ, обаче, което искамъ, е — да избратъ въ първоната Божия сила и да ѣ се покоряватъ. Искамъ да живѣятъ като гърци християни. Не можете вне, гърци преподаватели, които работите преди всичко въ основнитѣ и срѣдни училища, да сте неутрални и безразлични къмъ религията и да казвате, че не ви интересува тя, защото детето, когато пораста, ще шло да си избере каквато иска религия. Туй значи просто да направите децата безбожни и да имъ дадете като знаме безбожието. Ала историята ни учи, че народитѣ не могатъ да стигнатъ до висока култура, ако преаверително у тѣхъ дълбоко не е насадено религиозното чувство“.

Улесения при патуване на митрополититѣ. „Еклизия“ съобщава, че отъ нѣколко години насамъ били правени постъпки отъ страна на Св. Синодъ, што митрополититѣ, когато патуватъ по служебна работа, да се ползуватъ отъ улесенията, отъ които се ползуватъ и държавнитѣ служители. Миналата седмица трима синодални митрополити посетили министра на желѣзницитѣ и му изтъквали основанията, които налагатъ, што архирейнтѣ, когато патуватъ въ предѣлитѣ на епархията си и пр., да патуватъ безплатно. Министъртъ намѣрилъ справедливи тѣ основания и общалъ да нареди да се приготви законопроектъ за това.

Антиохийската църква. Законъ за въритѣ. Французкото комисарство въ Сирия е издало новъ законъ за религиознитѣ общини въ страната отъ 25 члена. Съ тоя законъ се определятъ условията, при които една община се признава за религиозна и нейнитѣ права. Такива общини въ Сирия сѣ: *християнскитѣ* (патриаршинитѣ на маронититѣ, на гърцитѣ православни, на католицитѣ мелхити, арменитѣ григориани, наречени православни, сирийцитѣ католици, асиро-халдейцитѣ, т. е. несторяни, халдейцитѣ и сирийцитѣ), *мохамеданскитѣ* (сунити, шенити, алауити, исмайлити и друзи) и *израилскитѣ* (синагогитѣ въ Халеппъ, Дамаскъ и Бебрутъ). Новиятъ законъ, споредъ „Еклизия“, като признавалъ религиозната свобода, подпомагалъ, за нещастие, разколническото движение на еп. Елифанъ въ православната Антиохийска църква.

Руската църква. Отличаване съ титла „почетенъ безбожникъ“. Азиатскитѣ безбожници на

конгреса си въ Петроградъ решили да дадат титла „почетен безбожникъ“ на първенците безбожници — Молотовъ, Ворошиловъ и Литвиновъ, за голѣмѣтѣ имъ заслуги по безбожието.

По почина на сѣцитѣ въ Барселона билъ създаденъ безбожнически институтъ, целта на който е да подготви пропагандисти на безбожието въ Испания, Португалия и Южна Америка.

Въ едно отъ последнитѣ си заседания съюзитѣ на безбожницитѣ въ Москва решилъ да провъзгласи испанския първи министъръ Ларго Кабалеро за „почетенъ безбожникъ“.

Нова позивъ на Ярославски. Председателтъ на съюза на безбожницитѣ въ Съветска Русия, Ярославски, отправилъ новъ позивъ къмъ безбожническитѣ организации по дѣлъ сѣбгъ. Въ тоя позивъ, между другото, той казва: „Нашата целъ е унищожение на всички църкви въ свѣта въ едно безкрайно море на революционенъ пожаръ. Нашето безбожническо движение, съ грамадната си сила, ще откъсне отъ коренъ всѣко религиозно чувство, ще се покаже като една отъ най-важнитѣ провни на противореднизната ни класова борба. Налага се, прочее, на всички ни дългъ, да засилимъ нашитѣ позиции и надрезка на противореднизното дѣло, та чрезъ него да подкопаемъ основитѣ на старото капитално-държавно статуко. Никакъвъ Богъ, никаво духовенство и никаква молитва не сж въ състояние да забавятъ неминуемата гибель на туй статуко“.

Полската църква. Гръцки князь въ Почаевската лавра. Гръцкитѣ князь Петъръ къмъ срѣдата на миналия септемврий, минавайки презъ Полша, посетилъ бележитата Почаевска лавра, присѣствувалъ на литургия и направилъ посещение на Негово Блаженство Варшавския и на цѣла Полша митрополитъ Дионисий, комуто изказвалъ голѣмото си задоволство отъ посещението си на лаврата.

Новъ деканъ на Богословския факултетъ. Полското министерство на изповѣданията и просвѣщенieto назначило за деканъ на православния Богословски факултетъ при Варшавския университетъ Н. Блаженство Полския митрополитъ Дионисий, а за неговъ замѣстникъ — професора въ сѣция факултетъ, архимандритъ Иларионъ Баждекъ.

Литургията на полски езикъ. Въ едно отъ последнитѣ си заседания Св. Синодъ решилъ да се превеле на полски литургията на св. Иоана Златоуста и благодарственитѣ молебни на държавнитѣ официални празници, като наредилъ отпечатаването имъ да стане въ синодалната печатница.

Александрийската Църква. По спазване на типика. Осждайки дошья обичай на нѣкои клирици, да вършатъ нововъведения, или пъкъ да съкръпяватъ известна частъ отъ божествената служба, такава, каквато е наредена отъ светитѣ Отци, Александрийскитѣ патриархъ Николай, съ специално послание, низиска отъ цѣлия клиръ, да pazi най-строго правилата на типикона. „Правилата на православния типикъ, събрани въ сборникъ и имащи стойностъ на църковенъ законъ въ цѣлата православна Църква, сж се наложили върху свѣтостя на нѣвѣритѣ, опазани сж се невзеснати и неизмѣнни отъ Църквата и трѣба да останатъ такива и за въ бъдеще, като нѣща боговѣдхювани . . . безъ да бждатъ промѣнени, нито пъкъ да имъ се добява или отнема нѣщо“ . . . Окржното завършва съ заплахата, че всѣко отклонение отъ типика ще бжде наказвано.

Смоленско архиерейско намѣстничество.

Обявление № 634. Обява се, че въ околията ни сж ваканни енориятѣ въ с. с. Левочево, Славейно, Соколови, Фатово съ Габрово, Райково — „Св. Теодоръ“ и Устово — „Св. Богородица“, за които се търсятъ кандидати свещеници съ срѣдно образование, като се предпочитатъ семинаристи.

Желющитѣ да се явятъ въ селата на опознаване и проповѣдь, а документитѣ си да представятъ въ намѣстничеството.

Отъ Намѣстничеството.

Дюлгерийско цър. настоятелство — Бургазко

Обявление. Църковното настоятелство при храма „Св. В. М. Георги, с. Дюлгери обява, че енорията е вакантна. Желещитѣ да заематъ енорията било ржкоположени или не да съобщатъ на настоятелството.

Предпочита се ржкоположенъ.

1. XII. 1936 г., с. Дюлгери

Отъ Настоятелството.

Църковно настоятел. с. Калово — Разградско

Обявление № 68. Настоятелството на храма „Св. Духъ“, с. Калово, Разградско, обява, че на 10-й день следъ обявяване настоящето въ църковенъ вестникъ отъ 14 до 16 часа въ общицкото управление ще се произведе публиченъ търгъ за отдаване на наемател-майсторъ наиврата на Иконостасъ въ храма

Стойността на предприятието е 60,000 л. искания залогъ за правоучастие е 5%.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день въ канцеларията на общината. Закона за Б. О. П. задължителенъ.

с. Калово, 7. XII. 1936 год.

Отъ Настоятелството

Църковно настоятелство при храма „св. Троица“ с. Загорци, Н. Загорско

Обявление № 21. Църковното настоятелство при храма „св. Троица“ съ Загорци, Н. Загорска околия, обява, че отъ 1. II. 1937 г. енорията състои се отъ 220 къщи е вакантна.

Търси се кандидатъ съ завършено семинарско образование. Желющитѣ кандидати имещи горното образование да представятъ документитѣ си въ с. Ст. Загорска митрополия и се явятъ на пѣние, проповѣдь и опознаване.

с. Загорци, 8. XII. 1936 г.

Отъ Настоятелството

Св. Синодъ на Българската църква.

Обявление № 8981. На 26 декемврий т. г. отъ 10—11 часа въ канцеларията на Св. Синодъ ще се водятъ преговори по доброволно съгласие за отдаване подъ наемъ гаражи съ две стаи въ зданието на фонда „общии църковни нужди“ на ул. „Ст. Караджа“ № 8. Приблизителенъ наемъ 100,000 лева годишно. Залогъ за участие въ спазването 10% отъ предложениетъ едногодишенъ наемъ.

Поменитѣ условия на разположение всѣки присѣственъ день въ канцеларията на Св. Синодъ.

София 15. XII. 1936 год.

Отъ канцеларията

СВ. СИНОДЪ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

ОБЯВЛЕНИЕ № 8921

Канцеларията на Св. Синодъ съобщава на интересувашитѣ се художници и рѣзбари следното:
1. Отъ 11 до 16 януарий включително 1937 год., Св. Синодъ ще произведе въ Столицата изпитъ по църковна живопись и църковно рѣзбарство.

2. До тоя изпитъ ще се допускатъ лица, които иматъ завършено художествено образование, български поланици отъ източно православно вѣроизповѣдание и неосжждани, което тѣ трѣбва да удостоверяватъ съ съответни документи.

3. До тоя изпитъ се допускатъ и художници, на които е изтекълъ или изтича срокътъ на удостоверенията имъ по църковна живопись, издадени отъ Св. Синодъ.

4. Кандидатитѣ да подадатъ въ Св. Синодъ заявленията си, придружени съ необходимитѣ документи най-късно до 3 януарий 1937 година.

5. На кандидатитѣ по църк. живопись ще се даде да изработятъ върху платно или дъска 60/90 една икона по зададена обща за всички тема.

Всѣки кандидатъ трѣбва да донесе съ себе си стативъ и необходимитѣ материали.

6. На кандидатитѣ по църковно рѣзбарство ще се даде да изработятъ планъ за иконостасъ за архиерейски и др. тронове, и да изпълнятъ единъ малъкъ детайлъ.

7. Изпитната работа трѣбва да бѣде извършена въ духа, стила и особеноститѣ на източно-православната живопись и рѣзбарство.

8. Всѣки кандидатъ внася 300 лева такса.

Забележка. Ония художници, които се явяватъ втори пътъ на изпитъ, не внасятъ такса.
София, 14. XII. 1936 год.

Отъ Канцеларията на Св. Синодъ.

Св. Синодъ на Българската правосл. църква.

Обявление № 8973. На 28 декемврий 1936 година, 10 часа преди обѣдъ, въ канцеларията на Св. Синодъ ще се произведе търгъ, съ тайна конкуренция, за отдаване на предприемачъ печатари, изцѣло или отдѣлно, печатането на официалния органъ на Св. Синодъ „Църковенъ вестникъ“ и приложенитѣ му сп. „Духовна култура“, за време отъ 1 януарий до 31 декемврий 1937 година. Приблизителната стойностъ на предприемитѣ възлага за „Църковенъ вестникъ“ около 223,000 лв., и за сп. „Духовна култура“ около 65,000 лв. Търгътъ ще се открие въ 10 часа, а документитѣ и предложенията ще се приематъ до 11 часа същия день. За участие въ търга се изисква залогъ 10%, отъ девизната цена въ банково удостоверение, съгласно чл. 181 отъ закона за б. о. п. Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ всѣки присъствителенъ день отъ 17—18 часа въ канцеларията на Св. Синодъ, стая № 20.

(Справка „Държавенъ вестникъ“, брой 269 отъ 26. XI. 1936 година.)

гр. София, 15. XII. 1936 година.

Отъ Канцеларията.

Св. Синодъ на Българската църква.

Обявление № 8624. На 22 дек. 1936 г. отъ 10—11 часа, въ канцеларията на Св. Синодъ ще се водятъ преговори за доставка по доброволно спазване отъ мѣстния пазаръ на 1000 кгр. първокласенъ ароматиченъ тамбънъ за нуждитѣ на църквитѣ въ Царството.

Приблизителна стойностъ на предприемитѣ е 80,000 лв. За участие въ преговоритѣ се изисква залогъ 5%, отъ стойността на предложениа тамбънъ, който при възлагане на доставката се допълва съ още 5%, въ удостоверение, съгласно чл. 181 отъ Закона за б. о. п.

Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ въ канцеларията на Св. Синодъ.

гр. София, XII. 1936 год.

Отъ Канцеларията.

Обявление.

Пѣвецъ ежедневенъ търси вакантно мѣсто.

Споразумение: църков. пѣвецъ.

гр. Сопотъ

За празниците

КАМБАНИ

църковни и училищни

по изборъ съ най-истѣченъ вкусъ ще намѣрите въ фабриката на

Стоянъ Д. Алексиевъ и Сие

ул. „Хубава Грозданка“ № 4 — София 9.

замѣняваме и преливаме спукани.

Искайте оферти.

1—391—1

Камбани

църковни и училищни

изработваемъ нови по конкурсъ и преливаемъ спукани на самото мѣсто или въ София. Само за труде ни се плаща 7 лв. на килограмъ.

Димитъръ М. Алексиевъ,

техническо-камбаноловъръ

ул. „Татарлий“ № 65 — София (9)

Гл. редакторъ: † Траянопольскій Епископъ Антимъ.

Печатница С. М. Стайковъ — София